

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. VI. De furtis levibus ab uno eidem factis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

§. VI.

De furtis levibus ab uno eidem factis.

293. **P**lurima minuta furta absque animo continuandi patrata pertinentia ad quantitatem notabilem, si adhuc apud furem extent in se, aut æquivalenter, ut si exinde ditior evaserit, hunc sub mortali ad restitutionem teneri, est evidens. Quia jus in ea Dominus non amisit, & sequitur ex damnata propositione proximè relata *num. 292. in fin.*

Dubium est: an dum furtum ultimo completivum quantitatis notabilis fit cum advertentia, quod compleat, peccet mortaliter acceptione vel verò solâ detentione.

Secundò an dum res ablata non extet etiam æquivalenter, adhuc tamen fur habeat grave debitum restituendi, etsi etiam in ultimo furto non peccet mortaliter?

Dico primò probabilius peccari mortaliter etiam per ipsam acceptiõnem, Lugo *Disp. 16. num. 38.* contra Less. *Lib. 2. c. 12. n. 42.* Navar. Toletum. Probatur: tunc acceptio furtiva ultimo completiva cum advertentia ad complementum est mortalis, quando fur advertit, quod hæc acceptio graviter proximo noceat, sed in casu preposito, etsi priora furta nec in se, nec æquivalenter extent, fur advertit quod acceptio completiva quantitatis notabilis proximo graviter noceat; sicut die jejuniij in ultima comestione modica

cum advertentia, quod hæc cum pluribus præcedentibus modicis compleat materiam gravem peccatur mortaliter contra præceptum jejunandi.

294. Dico secundò etsi fur advertat, quod per præterita furta minute graviter nocuerit proximo, si nullum eorum factum sit cum advertentia ad materiæ gravitatem, seu ad grave illatum damnum, probabilius est cessare obligationem mortalem restituendi, ita Granado *1. 2. Controuv. 6. tract. 2. Disput. 2. n. 49.* cum multis, quibus favet aperte Lessius *C. 7. n. 27.* contra Sanch. *L. 1. moral. c. 4. n. 16.* Laym. *Lib. 3. tract. 3. p. 1. c. 6. n. 4.* Haunold. *tract. 2. n. 198.* Lugo *n. 68.* Carden. ad propositionem Innocentij *Dissert. 23. à n. 38.* existimantem nostram sententiam damnari per relatam propositionem 38. in fin. *num. 292.*

Probatur: si esset obligatio gravis restituendi, ea oriretur vel ex re accepta, vel ex injusta acceptiõne, vel ex gravi illato damno; non primum; quia res accepta nec in se, nec in æquivalenti existit, sed perijt sine extante lucro furis; non secundum; quia nulla acceptio est mortalis, sed singulæ sunt veniales, ergo collectis omnium non potest fundare obligationem mortalem restituendi, hæc enim nequit radicari in ipsa culpa totius collectiõnis acceptiõnum venialium, ut
pote

pote veniali, obligatio autem mortalis restituendi nequit radicari in culpa levi, aliam foret major sua radice: non etiam in damno illato gravi: quia hoc secundum se non fundat obligationem ullam restituendi, ergo nec fundare potest gravem, quando intervenit culpa solum levis, nisi res ablata formaliter vel æquivalenter extet.

Ex his apparet immerito sensisse Cardenas suam sententiam ex principijs intrinsicis esse certam, nostram verò certò falsam, & damnatam: non enim est formaliter damnata, quia nostra propositio est particularis, & restricta ad furem immemorem inferri grave damnum, damnata verò est universalis: hæc enim propositio, *non tenetur quis sub pœna peccati mortalis, &c.* æquivaleret huic; *nullo tenetur, &c.* non etiam damnatur virtualiter: quia tunc etiam per Cardenas propositio aliqua damnatur virtualiter in alia formaliter damnata, quando illa est antecedens, ex quo formaliter damnata legitime inferatur, sed ex nostra assertionem restricta nequit legitime inferri universalis damnata, uti est evidens. Quare ut universalis damnata censeatur, satis est, quod illa aliquando falsificetur, falsificatur autem sufficienter, si contradictoria verificetur, prout verificatur etiam stante nostrâ sententiâ, nam etiam secundum nos est verissima hæc propositio: *aliquis, seu aliquando quis sub mortali peccato tenetur restituere, tenetur ablatum per parva furtiva*: Et quidem id verificatur primo, quando furtiva fiunt animo continuandi ad magnam quantitatem, Secundò quando advertitur in ultimo furto compleri grave damnum. Ter-

tio quando res ablata leves extant in se, vel æquivalenter.

295. Dices quavis culpa venialis obligat ad restitutionem, ergo etiam ultima ex præcedentibus obligat ad totam materiam & quidem sub mortali post advertentiam ad grave illatum damnum: plures enim leves obligationes ejusdem Ordinis fundant obligationem gravem: sic qui credito accipit panem unius Pazij per dies 20. singulis acceptionibus contrahit levem obligationem, & tamen ex illis omnibus oritur obligatio gravis restituendi, dato quod 20. Pazij sint materia gravis. Idem patet in pluribus levibus promissionibus factis in favorem tertij ab eodem acceptatis, supposito quod promissio simplex acceptata obliget ex justitia. Tertio id ipsum suadent vota indies orandi orationem Angelicam per quinquaginta dies repetita, quando dies non est terminus obligationis, sed executionis, quo casu votens incurrit quinquaginta obligationes leves, ex quibus resultat obligatio gravis orandi 50. orationes Angelicas si diebus 50. transactis vota hæc non implevit, quia materia secundum se levis singularum promissionum reiteratione succrescit, atqui etiam in casu nostro damnum singulorum furtorum leve succrescit reiteratione, & fit tandem grave.

Respondeo concedo antecedens distinguo consequens ultima cum præcedentibus obligat ad totam materiam, si sensus sit quod ex ultima, & præcedentibus fiat collectio continens omnes veniales acceptiones, quarum singularæ obligent ad restitutionem suæ materiæ concedo consequentiam, si sensus sit, quod detur aliqua singularis acceptio obligans ad totam

P P

tam

tam materiam restituendam nego consequentiam nulla siquidem obligat ad restituendam ablatam per alia furta materiam; Nego autem secundam partem consequentis, quam non probat gravitas illati damni, ut ostendo à pari, dum grave damnum illatum est cum culpa veniali ex imperfectione actus talis, quo casu etiam per adversarios non est obligatio gravis restituendi, ergo nec dum culpa venialis est deliberata. Ad probationem hujus secundæ partis nego quod plures leves obligationes fundent gravem obligationem restitutionis (quia hæc obligatio gravis supponit aut gravem formaliter injustam juris læsionem, aut extantiam materiæ notabilis) sed alterius rationis, nempe fundatam in contractu, & hæc ad summum evincunt tres instantiæ, quarum prima loquitur de contractu emptionis, secunda & tertia de contractu promissionis, unde in his gravitas obligationis non oritur ex pluribus levibus ut talibus, sed ex contrahentis & promittentis intentione, in qua res plures leves debitæ in casu primo aut res leves promissæ, ut in secundo, & tertio casu extent de præsentis moraliter unitæ: solutio enim debiti in primo in reliquis solutio promissi retinetur; e contra res furtivæ leves nullatenus existunt in se, aut in æquivalenti, aut in contractu, vigore cujus fur intenderit se graviter obligare ex hypothese gravis illati damni etiam materialiter sumpti, contra plures Adversarios, de quibus mox patebit quid sentiant.

Ex Adversarijs Lugo *Disput. 16. num. 69.* Haunold, *trakt. 2. num. 208.* Esparza *quest. 32. ab Art. 8.* fingunt, quod suppositâ voluntate furandi sit essentialiter annexa tacite voluntas resti-

tuendi damnum illud voluntarium, & supposito secundo furto adsit obligatio reparandi damnum non modo illatum per hoc secundum furtum, sed etiam per primum, & sic deinceps, idcirco semper pro gravitate damni crescit gravitas obligationis. Hanc autem tacitam restituendi conventionem probant ex universali voluntate propriæ felicitatis, hæc autem exigit omnia ad vitam socialem necessaria, inter quæ est pax mutua, & offensionem ablatio præsertim ex injurijs proventientium.

Contra est primo, vel supposito furto voluntas illa est libera vel non, si libera, ergo fur potest omittere talem reparandi animum, & sic ruit totum argumentum: si est necessaria hujusmodi infallibilis obligationis nullum est fundamentum.

Contra est secundo ad summum probatur voluntas annexa generalis exequendi graviter necessaria ad vitam socialem, & salutem æternam, reparatio autem illati damni gravis per furta minuta, nec in se, nec æquivalenter extantia sive advertentia ad gravitatem damni non est graviter necessaria nec est aliqua conventio inter furem & Dominum, ut damnum reparetur.

Infertur probabilius esse quod furtum minutum factum novum post aliud antecedens cum advertentia, quod compleat materiam gravem non sit mortale, Molin. *Disput. 668.* contra Lugo à n. 43. quia non complet in esse materiæ gravis, sed prius completam leviter auget perinde, ac furtum leve supponens furtum simultaneum materiæ gravis, hoc non complet, sed auget leviter, aliàs omnia sequentia furta levia forent mortalia.